

DOPADY PANDEMIE COVID-19 NA CESTOVNÍ RUCH PAMÁTEK UNESCO V ČESKÉ REPUBLICE

MGR. ING. LIBOR LNĚNIČKA, PH.D.

DOC. TETIANA BUT, PH.D.

RNDR. TOMÁŠ BURDA, PH.D.

ING. VERONIKA ŽIDOVÁ, PH.D.

ING. SÁRA BOUZKOVÁ

*UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ,
FAKULTA INFORMATIKY A MANAGEMENTU,
KATEDRA REKREOLOGIE A CESTOVNÍHO RUCHU*

CÍLE A OBSAH PŘÍSPĚVKU

- Výzkum dopadu pandemie covid-19 na návštěvnost vybraných památek UNESCO v České republice.
- Zaměření na návštěvnost vybraných památek UNESCO v České republice ve srovnání let 2019 a 2021 (výběrově s přesahem do roku 2022)
- Jde o první etapu rozsáhlejšího výzkumu zaměřeného na metodická doporučení dopadů pandemie covid-19 na cestovní ruch památek UNESCO v ČR.
- Podpořeno projektem Specifického výzkumu 2023 Univerzity Hradec Králové

METODY VÝZKUMU

- (1) literární rešerše
- (2) odborné hodnocení (k určení problémů a vyhlídek rozvoje cestovního ruchu po dopadech covid-19 na úkor návštěvnosti jednotlivých památek UNESCO)
- (3) empirické (srovnání s obdobím před a po pandemii)
- (4) pozorování (při aktivním hledání problémů s návštěvností vybraných památek UNESCO)
- (5) experimentální (při určování vlastností, vazeb zkoumaných památek UNESCO v ČR)
- (6) analýzy (při zkoumání hlavních dokumentů o ochraně kulturního dědictví ČR, počtu návštěv v daném období)
- (7) syntézy (poznávání důsledků covid-19 ohledně návštěvnosti památek)

Památky UNESCO v České republice – hmotné dědictví

ZDROJ DAT: ARCČR 500, ARCDATA
PRAHA, S.R.O., ČESKÝ
ZEMĚMĚŘIČSKÝ A KATASTRÁLNÍ
ÚŘAD MĚŘÍTKO: 1: 3 100 000

ZMĚNA NÁVŠTĚVNOSTI PAMÁTEK UNESCO

- Návštěvnost památek byla sledována v předcovidovém a covidovém období s předpokladem pokračování v horizontu let 2022 a 2023
- Jde o data, která jsou dostupná z pohledu sledování návštěvnosti památek UNESCO v ČR. Zdrojem byla kombinace veřejné statistiky dostupné na webových stránkách Ministerstva kultury ČR (<https://www.statistikakultury.cz/navstevnost-pamatek/>) a zároveň osobní dotazování provozovatelů památek
- Bohužel ne u všech památek je možné sledovat jejich návštěvnost např. z důvodu přírodního charakteru (Jizerskohorské bučiny) nebo z důvodu nezaplatněného vstupu do areálu (Holašovice nebo Telč). Proto byly do studie doplněny památky, které se nacházejí v území ochrany a sledování turistických toků je reálné
- Ze získaných dat byla vytvořena komparativní tabulka, která byla doplněna o další vybrané památky
- Následnou analýzou dat byly vytvořeny 3 skupiny doporučení, která budou ve druhé polovině roku 2023 dále rozpracována

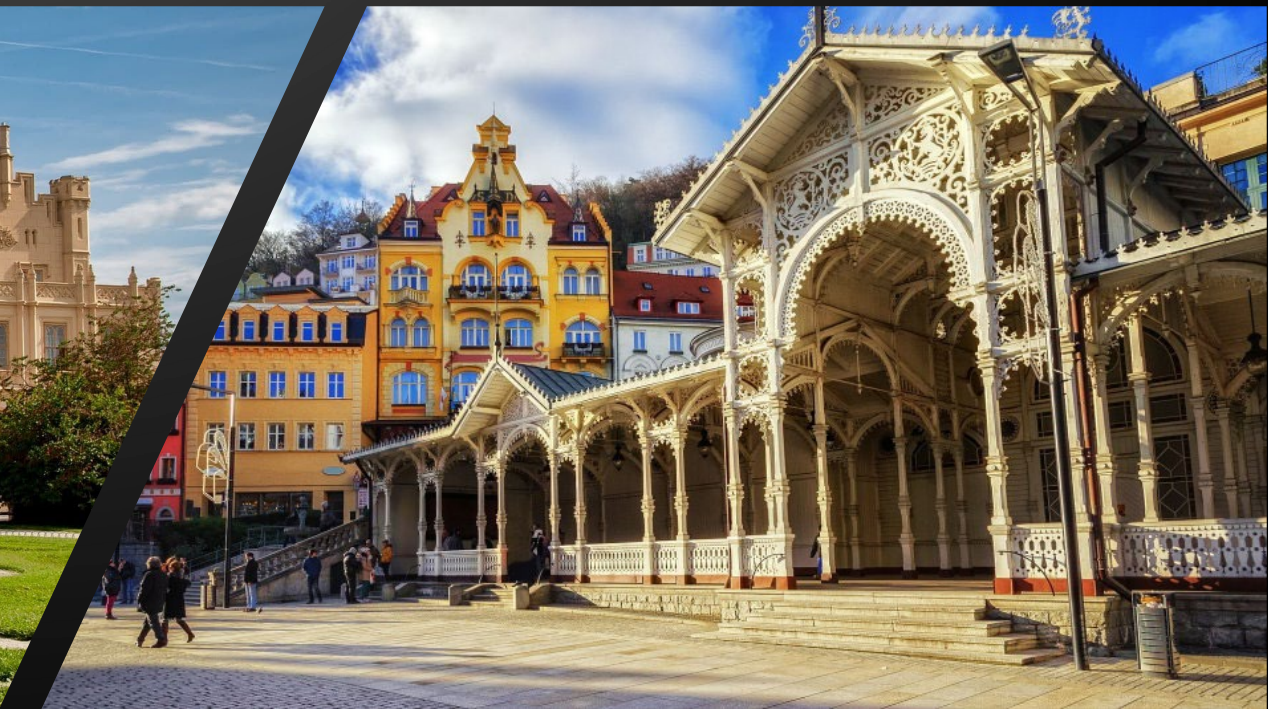
VÝSLEDKY POTVRDILY, ŽE NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ PAMÁTKY UNESCO I PO PANDEMII COVID-19 JSOU:

- Praha (734 tisíc osob);
- Lázeňský trojúhelník: Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Mariánské Lázně (559 tisíc osob);
- Lednicko-valtický areál (311 tisíc osob)
- Kroměříž (162 tisíc osob)

Jejich atraktivita je dána vysokou úrovní ochrany přírody, stavem ochrany památkového fondu a jejich historickou hodnotou.

Památka	Lokalita	Počet návštěvníků			
		2019	2020	2021	2021-2019
Národní hřebčín - pokladna		84 212	39 141	44 666	-39 546
Arcibiskupský zámek a zahrady	Kroměříž	233 385	168 398	162 818	-70 567
Arcibiskupský zámek - pokladna		79 280	56 346	42 156	-37 124
Květná zahrada		98 230	76 614	87 648	-10 582
Turistické informační centrum Kroměříž		55 875	35 438	33 014	-22 861
Lázeňský trojúhelník		890 433	512 689	559 631	-330 802
Františkovy Lázně - lázně	Františkovy lázně	134 353	83 067	90 166	-44 187
Informační centrum Františkovy Lázně		124 498	88 812	45 914	-78 584
Karlovy Vary - lázně	Karlovy Vary	158 464	0	152 406	-6 058
Infocentrum města Karlovy Vary		128 189	139 290	100 224	-27 965
Mariánské Lázně - lázně	Mariánské Lázně	207 836	112 708	115 225	-92 611
Turistické informační centrum Mariánské Lázně		137 093	88 812	55 696	-81 397
Lednicko-valtický areál	-	539 622	363 805	311 810	-227 812
Státní zámek Lednice - pokladna	Lednice	389 620	256 641	236 718	-152 902
Státní zámek Valtice - pokladna	Valtice	121 478	83 738	59 828	-61 650
Turistické informační centrum Valtice		28 524	23 426	15 264	-13 260
Praha - historické centrum	Praha	4 191 186	729 460	734 873	-3 456 313
Pražský hrad		2 421 845	486 319	416 507	-2 005 338
Staroměstská radnice		695 198	128 072	124 248	-570 950
Staroměstská mostecká věž		154 693	42 168	40 819	-113 874
Prašná brána		105 851	26 231	27 072	-78 779
Turistické informační centrum - Staroměstská radnice		813 599	46 670	126 227	-687 372

TABULKA POČET NÁŠTĚVNÍKŮ PAMÁTEK UNESCO V ČESKÉ REPUBLICĚ V LETECH 2019–2021

TŘI HLAVNÍ ASPEKTY

1. V souvislosti se změnou struktury trhu se službami cestovního ruchu se ukázalo, že cestovní ruch ČR přišel především o ruské, kteří tvořili významný podíl na trhu. K nahrazení tohoto výpadku je navrženo vypracování doporučení v marketingové strategii rozvoje cestovního ruchu v ČR s cílem přilákat návštěvníky z jiných zemí. Otázkou je návrat turistů z východní Asie.
2. Česko má 16 památek světového dědictví UNESCO. Nejnavštěvovanější památky UNESCO jsou: Praha (734 tisíc osob); Lázeňský trojúhelník: Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Mariánské Lázně (559 tisíc osob); Lednicko-valtický areál (311 tisíc osob) a Kroměříž (162 tisíc osob). Jejich atraktivita je dána vysokou úrovní ochrany přírody, stavem ochrany památkového fondu a jejich historickou hodnotou. Nejnavštěvovanější a nejoblíbenější památky jsou soustředěny v Praze. Tento fakt do značné míry vysvětluje i lokalizaci doprovodné turistické infrastruktury (hotely, cestovní kanceláře).
3. Současný stav návštěvnosti jednotlivých památek světového dědictví UNESCO v České republice je podmíněn potřebou vyvinout teoretické a praktické principy pro zvýšení návštěvnosti a vyvinout inovativní možnosti rozvoje cestovního ruchu s ohledem na dopad pandemie covid-19.

DALŠÍ SMĚRY VÝZKUMU

- Zatím proběhl v předjaří a na jaře 2023 předvýzkum z otevřených zdrojů a informací od jednotlivých aktérů cestovního ruchu v jednotlivých lokalitách památek UNESCO v Česko a sdružení UNESCO
- V současné době probíhá rozsáhlý dotazníkový průzkum zaměřený nejen na změnu návštěvnosti, ale také na motivaci návštěvníků, druhy dopravy,
- Distribuce především na webu, ale také v jednotlivých lokalitách UNESCO v Česku (cca 60 míst – IC, muzea, památky)
- V další fázi (2024) budou výsledky dále ověřovány a zpracovávány
- Výsledkem by měla být doporučení aktérům cestovního ruchu a decizní sféře na zvýšení atraktivity a počtu návštěvníků spolu s jejich usměrněním jak v prostoru (okolí jednotlivých lokalit) tak i v čase (prodloužení sezóny)

DĚKUJEME ZA POZORNOST

- *Příspěvek vznikl v rámci řešení projektu “Dopady pandemie Covid-19 na návštěvnost památek UNESCO v České republice – 1 etapa“ financovaného prostřednictvím specifického výzkumu Univerzity Hradec Králové.*